

Товстенко М.Ю.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний
університет, м. Миколаїв, Україна*

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Діяльність підприємства в системі ринкової економіки неможлива без періодичного використання різноманітних форм залучення кредитів.

Розвиток кредитної системи країни та орієнтація на ринковий характер економіки вимагають більш обґрунтованих підходів до проблем оцінки установами банків кредитоспроможності позичальника.

Для вітчизняних банківських установ ця діяльність набуває особливого значення, оскільки їх кредитні портфелі характеризуються значним рівнем простроченої, пролонгованої і безнадійної заборгованості [1].

Під кредитоспроможністю слід розуміти такий фінансово-господарський стан підприємства, який дає впевненість в результативному використанні позикових коштів, здатність і готовність підприємства-позичальника повернути кредит відповідно до умов договору.

Оскільки сутність категорії «кредитоспроможність» ґрунтується на основі категорії «кредит», то існування такої неоднозначності у трактуванні цієї категорії породжує існування різноманітних підходів у визначенні категорії «кредитоспроможності».

Існують різні тлумачення категорії «кредитоспроможність» (табл 1.).

Таблиця 1

Визначення терміну «Кредитоспроможність» різними авторами

Автор	Визначення
О.В. Васюренко [2]	Кредитоспроможність – наявність у позичальника (контрагента) банку передумов для отримання кредиту та його здатність повернути кредит і відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені договором строки.
С.В. Мочерний [3, с. 91]	Кредитоспроможність – це нормальний стан фінансових ресурсів економічних суб'єктів, який дає змогу отримувати та своєчасно повертати позики.
Н.І. Версаль, Т.В. Дорошенко [4]	Кредитоспроможність – це здатність позичальника в повному обсязі й у визначений кредитною угодою термін розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями.
О. Г. Головка, О.О. Губарев, А.Ю. Пономарьова [5]	Кредитоспроможність – система умов, що визначають спроможність залучати позиковий капітал і повертати його в повному обсязі в передбачені терміни.
О.В. Дзюблюк [6]	Кредитоспроможність – це спроможність позичальника в повному обсязі й у визначений кредитною угодою термін розраховуватися за своїми борговими зобов'язаннями винятково грошовими коштами

Аналізуючи вищезазначені трактування поняття «кредитоспроможності» можна дійти висновку, що більшість поглядів наукових діячів на визначення

цього поняття здебільшого збігаються. Більшість наукових діячів вважають, що характерною ознакою кредитоспроможності є розрахунок зі своїми борговими зобов'язаннями. Ми вважаємо, що ці твердження є вірними, оскільки під цим розуміється повернення кредиту, відсотків за ним та інших зобов'язань позичальника.

При цьому, на нашу думку, найбільш комплексне визначення кредитоспроможності позичальника (суб'єкта господарювання) надане у Положенні про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.01.2012 № 23 [7]. Згідно з даним Положенням кредитоспроможність визначається як "наявність у позичальника (контрагента) банку передумов для отримання кредиту та його здатність повернути кредит і відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені договором строки" [7].

На нашу думку, таке визначення є найбільш обґрунтованим та змістовно повнозначним в рамках даного підходу та найкраще відображає сутність поняття «кредитоспроможність». Його застосування має не лише важливе теоретичне, але й практичне значення, оскільки визначає спрямованість і зміст процесу оцінки кредитоспроможності позичальника, а, отже, і його результати.

Список використаних джерел:

1. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звертання: 24.10.2021).
2. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посіб. [5-те вид., перероб., і доп.]. К.: Знання, 2006. 311 с.
3. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устинко О.А., Юрій С.І. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. Т.1. За ред. С.В. Мочерного. Львів: Світ, 2005. 616 с.
4. Версаль Н.І., Дорошенко Т.В. Теорія кредиту: навч. посіб. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 483 с.
5. Головка О. Г., Губарев О. О., Пономарьова А. Ю. Удосконалення управління кредитоспроможністю підприємств. *Modern Economics*. 2020. № 21(2020). С. 52-58.
6. Дзюблюк О.В. Банківські операції : підручник. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ "Економічна думка", 2009. 696 с.
7. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 № 351. URL: <https://inlnk.ru/YAMMr> (дата звертання: 25.10.2021).

Науковий керівник: **Боднар О.А.** кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв